

FOUNDED 1893

Postmaster: Send address changes to 'Svoboda', P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303. Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Кампанія проти українців

Як ми вже повідомляли, нью-йоркський тижневик „Вілледж Войс“ з 11-го лютого цього року виступив з обширною статтею, у якій центральною фігурою обвинувачення є Микола Лебідь, відомий діяч із часів підпільно-революційної Організації Українських Націоналістів за Польщі у 20-их і 30-их роках, засуджений на смерть у Варшавському процесі Бандери і товаришів у зв'язку з убивством польського міністра внутрішніх справ Броніслава Перацького з заміною кари на досмертну в'язницю. У зв'язку з цією статтею, повною поганих закидів не тільки проти названого українського громадянина, але й цілого революційного підпілля, появилася обширна „Заява“ Закордонного Представництва УГВР („Свобода“ ч. 34 з 21-го лютого 1986 року). У Заяві УГВР правильно схарактеризовано статтю з „Вілледж Войс“, на яку частинно відкликалися також „Нью Йорк Таймс“ і „Нью Йорк Пост“, як „знеславлення українського визвольного руху“. Увесь тон цієї американської статті і вся її тенденція були звернені не так проти однієї особи Миколи Лебеда, як проти всього визвольного руху українців, які все ще очікують деколонізації Сходу Європи і всієї Імперіалістичної агресії Червоної армії свою ні від кого незалежну державність.

Не всі українські люди за панування Польщі між обома світовими війнами солідаризувалися з ОУН і не всі українські люди і тепер схвалюють систему і методи діяльності ОУН. Відомо, що існував двоподіл українського населення в Західній Україні: на підпільно-революційний і на легальні сектори. Але і тоді і тепер всі противники принципу масового набору членства до ОУН та сполучення її ідеологічного сектора з бойовим ніколи не піддавали в сумнів, що членами підпільно-революційного руху ОУН були люди ідейні, у великій більшості молоді. Ми знаємо і знаємо, що той революційно-підпільний рух мав два головні джерела свого народження: 1) програма визвольних змагань в роках 1917-21 (а коли враховувати постанову Легіону УСС то від 1914 року) і 2) польська злочинна і немудра політика національної асиміляції гніту.

Часи змінилися, сьогодні і Польща і Україна під одним московським чоботом. Змінився підхід політичної думки до проблем „Польща й Україна“. Але український визвольний рух, який залишився у вільній українській громаді і діяв як ідеал, все ще є сіллю в оці всіх ворогів українського самостійництва. Активізація української вільної громади у зв'язку з роковинами „Голодової облоги“ в Україні та у зв'язку з недалекою 1000-річчям Хрищення України спонукує ворогів до нового наступу на все українство, до наклепництва проти окремих діячів і проти окремих груп українських активістів у боротьбі за рідну державність. Відсіль пішла нагілка проти колишніх членів Української Дивізії, відсіль свідомо переплутується „Вафен СС“, які були збройною силою, яка нічого спільного не мала „СС“, політичною поліцією Третього Райху. Відтіль пішла і далі йде нагілка проти „воєнних злочинців“ серед українців, з повним промовчуванням всіх історичних фактів, як українці боролися проти нацизму і скільки жидів вони, українці, врятували з загрозою для власного життя.

Коли ж мова про Миколу Лебеда, то просто смішно закидати йому колаборацію з німцями, коли німці спершу видали його із Штеттінського полка для переведення проти нього Варшавського процесу, опісля розіслали за ним стезні листи. Микола Лебідь належав до тих українських політичних в'язнів, які врятувалися тільки завдяки вибухові Другої світової війни, яка відкрила брами польських в'язниць.

І коли хтось тільки трохи знає відносини в українській вільній громаді, то знає, що від другого розламу ОУН в роках 1954-55 Микола Лебідь, як і цілий табір так званої „Двійки“, зірвав з ідеологією вождівства і монопартиїності. Микола Лебідь з 1944 року і Микола Лебедь з 1984 — дві інші постаті. Проти Миколи Лебеда є деякі сумніви, які стосуються його ролі в Службі Безпеки ОУН. Але це внутрішньо-українська справа, яка не має нічого спільного з „колаборацією“ та „антисемітизмом“.

Одна подробиця кидается в очі: Микола Лебідь жив в Америці понад 30 років. Легально, з адресою у телефонічній книжці, не скриваючися, беручи активну участь у суспільно-політичному і культурному житті. Чому якраз тепер поведено проти нього кампанію? Чому якраз тепер пригадали собі інспіратори тієї статті, що існує Микола Лебідь, людина вже старша, після двох важких операцій! Саме цей момент доводить до здогаду, якщо не до висновку, що стаття проти Миколи Лебеда була тільки однією малою ланкою в ланцюзі широко запланованої кампанії проти всього українства, яке прагне державницької волі. Але казали в українському сені: „Пережили ми панщину, переживемо й конституцію“. Пережила Україна вже різні катаклізми. Переживе і цю наклепницьку кампанію, всупереч усім заходам викоренити в українців їхній гін-до волі.

Тарас Шевченко не тільки знав і прекрасно виконував українські народні пісні, не тільки знав чудову музику численних народних пісень, — він знав також музичні твори українських і світових композиторів, глибоко розумів ці твори й специфіку музичного мистецтва. Шевченко любив твори світових композиторів, захоплювався ними і сприймав ці твори не як аматор, а як справжній музикознавець. Шевченко особисто був знайомий з багатьма композиторами й приятелював з ними, зокрема з Семеном Гулак-Артемівським, М. Глинкою, М. Мусоргським, О. Даргомижським та іншими. У Петербурзі Шевченко відвідував концерти, оперні та балетні вистави. 1840 року Шевченко слухав у виконанні композитора М. Глінки уривки з його опери „Руслан і Людмила“. Шевченко високо оцінював музичну творчість М. Глінки, автора деяких з українських пісень, наприклад, популярної „Гуде вітер вельми в полі“ тощо.

У шоденнику Шевченка та в його повістях є багато цікавих висловлень про світових композиторів та про їх окремі твори, зокрема про твори Вебера („Фрейшюц“), Мендельсона (Сон літньої ночі“), Обера (опера „Фенелла“), Шопена (мазури та інші твори), Бетгоєна (квінети і сонати), Белліні (опера „Норма“), Меґґера („Пророк“, „Гугенот“), Россіні („Вільгельм Телль“), Моцарта („Дон Жуванні“), Шуберта (серенади), Гайдна (ораторія

„Створення світу“) та інші. Бетгоєна і Моцарта Шевченко вважав геніальними, музику Гайдна називав він „божественною“ і захоплювався його ораторією. Отже, Шевченко знав і тонко розумів музику рідної пісні й музику найвидатніших композиторів світу. Шевченко, як слушно заузначають літературознавці, належав до наймузикальніших поетів не тільки України, а й усього світу. Вся його поетична творчість відзначається надзвичайною музикальністю. І тому то Шевченка не тільки читають. За словами відомого українського музикознавця Миколи Гордійчука, Шевченко „належить до небагатьох поетів, творчість яких набула співаної форми побутування. Сам процес читання його віршів, сповнений емоційності, захопленої музичної інтонації і музичної образності, підсвідомо викликає бажання музично осмислити кожне слово, проспівати його“ (М. Гордійчук. Шевченкова пісня. У кн. М. Гордійчук. Фольклор і фольклористика. „Музична Україна“, Київ, 1979, стор. 54-55).

І народ став по-своєму читати Шевченкового „Коб-

Петро Одарченко

МУЗИКАЛЬНІСТЬ ПОЕЗІЇ ШЕВЧЕНКА

(До 125-річчя з дня смерті Поета)

II.

„Заря“ — він став поезією Шевченка співаць. Багато віршів Шевченка стали народними піснями. Перші народні пісні з словами Шевченка з'явилися ще за життя поета. З року в рік їх ставало дедалі більше. Національно-визвольна тематика, глибокий ліризм і надвчайна музикальність поезії Шевченка приваблювали численних композиторів — українських і неукраїнських.

Велику увагу композиторів привертала „Заповіт“ Тараса Шевченка. Мелодія на слова „Заповіту“, що її створив Гордій Гладкий, здобула найбільшу популярність. „Заповіт“ з музикою Г. Гладкого став національним гімном українського народу. На слова „Заповіту“ написали музику М. Лисенко, М. Вербицький, П. Демурський, Я. Степовий, О. Спенділяр, Я. Аракішвілі. Кілька музичних творів великих форм написано: кантати С. Людкевича, Б. Лятошського, В. Барвінського, Л. Ревуцького, поема Р. Гілера та ін. Відомо понад 60 музичних інтерпретацій „Заповіту“ Шевченка.

Народною піснею стала пісня „Рве та стогне Дніпр

широкий“ (початкові рядки поеми „Причина“). Музику написав Д. Крижанівський.

Багато композиторів писало музику до віршів „Дума моя, думи“: І. Біліковський, С. Воробкевич, Я. Степовий, Е. Козак та ін. З народною мелодією цей вірш став популярною піснею. Широку популярність здобув вірш „Садох вишневий коло хати“. Цей вірш поклали на музику такі композитори: М. Лисенко, Я. Степовий, Г. Хоткевич, П. Чайковський, А. Гнатюшин та ін. Музику до вступної частини поеми „Княжна“ писали М. Лисенко, М. Леонтович, Я. Степовий, Г. Гладкий, Я. Смеречанський, Г. Фінаровський та ін. Цей вступ до поеми став народною піснею „Зоре моя вечеря“.

На слова Шевченка написали свої твори сотні композиторів. Микола Лисенко поклав на музику близько ста творів Шевченка, зокрема написав великі кантати „Бють пороги“ і „Радуйся, няню несподія“.

Станіслав Людкевич написав на текст Шевченкового „Кавказу“ одноімненну кантату-симфонію для хору й симфонічного оркестру. Крім великої кількості пісень, романсів, хорів, що їх писали українські композитори, маємо опери „Катерина“ М. Аркаса, „Сотник“ і „Наймичка“ М. Вербицького, „Марина“ Г. Жуковського, „Тарас Шевченко“ Г. Майбороди, „Гайдамаки“ В. Рибальченка, Ю.

(Закінчення на стор. 4)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагус Лев Яцкевич

Фантастичний проєкт міжпростірної подорожі

Дедал — це ім'я стародавнього грецького інженера, який збудував Міносові, королеві Крети, мітичний лабіринт, а згодом крила для повітряних польотів, з допомогою яких він втік з Крети, коли Мінос задумав його та його сина Ікаря вбити.

У пам'ять цього мітичного інженера, 15 членів Британського міжпланетного товариства назвали свій проєкт подорожі міжпростірним кораблем до найближчої зорі нашої галактики, проєктом „Дедал“.

На детальне опрацювання цього майже фантастичного проєкту вони витратили за останні п'ять років 10,000 годин; 200-сторінковий опис цього проєкту читається із запертим віддіхом, неначе найкращу поізію наукової фантастики. Не зважаючи на те, в цілому проєкт розроблено всім теоретичні дані, потрібні для подорожі міжпростірним кораблем до найближчої зорі.

Такою зорею мала б бути зоря Барнарда, сонце-карлик, менше та холодніше ніж наше сонце, розташоване приблизно шість світлових років від нашої землі. До речі, зоря Барнарда — це найближчий сусід нашої сонячної системи, таким сусідом є зоря Альфа Кентавра, розташована від нас на відстані 4,3 світлових років (25 мільйон мільйонів миль). На жаль, Альфа Кентавра — це потрійна зоря, на планетах якої (якщо вони там існують) важко дошукатися земленеподібних обставин, потрібних для зародження та існування органічного життя.

Цього недоліку не має зоря Барнарда, яка, крім того, виявляє характерні коливання, притаманні зорі, що має планетну систему, подібну до нашого сонця. На думку Британського міжпланетного товариства, побудова такого зоряного корабля забере, щонайменше, 20 років, включаючи в те виготовлення потрібних планів, перевірку дії його ядерних ракетних рушіїв та пробний політ, щонайменше одного прототипу „Дедал“.

Найбільшу, проте, проблему у здійсненні цього грандіозного проєкту буде справа його фінансування. Згадане Британське міжпланетне товариство не зробило ще досі докладної оцінки усіх витрат, потрібних для побудови цього зоряного корабля, але немає сумніву, що вони будуть фантастично високі, не під силу, не тільки одній, але й кільком державам; тому цей проєкт буде мабуть фінансувати ший світ.

Час його міжпростірної подорожі розраховують на 50 років, себто в обидві сторони вона тривала б однією сторіччя, а це вимага-

ло б двох поколінь земних астронавтів. З уваги на те, це товариство планує, щоб „Дедал“ відбув що подорож без людей. Щоб їхати до зорі Барнарда за 50 років, міжпростірний корабель мусів би мати новий рід погону, що надав би йому велетенську швидкість 22,000 миль на секунду, що дорівнює 12 відсоткам швидкості світла.

У цьогочасному стані нашої технології існує тільки одна можливість досягнення тієї фантастичної швидкості, при допомозі енергії визволеної з малих водневих бомб, вмонтованих в соплах його ракетних рушіїв. Але користування тим унікальним погonom вимагає рідкісного пального ізотопу гелію (гелій-три). Цей ізотоп розповсюджений в атмосфері планети Юпітер. Проєктується монтувати „Дедал“ не на землі, а в орбіті Юпітера, де можна буде заповнити потрібною кількістю цього рідкісного ізотопу гелію під надзором двох робітників.

Після успішного завершення монтажу та забезпечення його ракетних рушіїв палним, „Дедал“ полетів би в далеку міжзоряну подорож. Обов'язки капітана корабля сповняли б композитори, що були б керманями згаданих двох робітників. Вони кермували б пологом корабля та робили б усі потрібні рішення, що виникли б під час подорожі.

Коли корабель увійде в планетну систему зорі Барнарда, від нього відокремиться 18 дослідних зондів з фотографічними апаратами та вимірвальними інструментами, що робитимуть світлинні та збиратимуть технічні дані, які будуть закодовані в компютерах матірнього міжпростірної корабля.

Подорож „Дедал“ крізь планетну систему зорі Барнарда триватиме один день, згодом він залишить планетну систему цієї зорі та полетить зі швидкістю 22,000 миль на секунду в нетрі космосу.

На протязі двох років міжпростірний корабель пересилатиме струмінь інформації на землю шляхом трансляційної станції, змонтованої на штучному сателіті, в Юпітеровій орбіті. Ті всі інформації будуть розшифровані щодо кількості літ, або навіть унікальних даних, що започаткували проєкт „Дедал“ та збагачували людське знання відомостями про наше нове зоряне сусідство.

Питання тільки чи оплатиться людство чекати поверну 100 років на ті інформації (проблематичної вартості та характеру) та витратити на них такі фантастичні суми грошей? Члени Британського міжпланет-

(Закінчення на стор. 4)

Живучи в Петербурзі, Шевченко мріяв про Україну. У розкішній майстерні Брюллова перед його очима мерехтіли український степ із високими могилами, у молодечих мріях вживалась вся чудова Україна, колись вільна, а поневолена тепер, — у всій її непорочній красі.

Нарешті мрія здійснилася, він по відірванні, як студент Академії Мистецтва, вже добре відомий молодий художник, на весні 1843 року поїхав в Україну.

На Україні його першим бажанням було відвідати рідну Кирилівку, село, що жило в його з дитинства спогадах, і Моринці, де він побачив денне світло.

Тепер Тарас з альбомом мистця-художника мандрував скрізь, спинаючись частоту-то у панських маєтках українських поміщиків, найдовше у маєтку князя Рєпіна у Яготині. Кілька місяців поет подорожував по Україні. Вражень було багато і всі вони були невеликі. Виконуючи поручення його завдання, Тарас подорожував з альбомом, малював, записував народні пісні, перекази, легенди. Шевченко став „прозірвати“, як він сам висловився, і це у нього радикально наступила метафора поняття, його умом заволодів різкий сприток проти обставин, що поневолювали в жорстокий спосіб його батьківщину. Тут із поета романти-

ка став він поетом-революціонером, що ривчися писати про те, що бачив і переживав. Першим його віршем стала „Розрита могила“, в якій він висловлює своє святе обурення, що „мосяк рие, розриває, не своє шукає...“ Це, ніби „археологічне розкопування“ козацьких могил, головно Савур-могили, в його оцінці видалося, як сам писав у „Журналі“ — щоденнику, глумим, бо ці могили — свідки давньої слави, не відкривють тасмичній того, що у них поховано. А поховано в них — волю України. Тому Шевченко з надією писав: „Якби то... найшли те, що там скоронили, Не плакали б діти, мати не ридала б...“ Спостерігаючи, як тяжко страждає наш народ у ярмі московського поневолення, поет знаходить першу причину цього поневолення, називаючи гетьмана Богдана „нерозумним сином“, маючи на увазі Переяславську Угоду 1654 року.

Цим віршем розпочався новий період у творчості Шевченка, коли його Слово мало відтепер служити визвольній боротьбі українського народу. Період цей умовно зветься „Три літа“ (1843-1845), хоч охоплює

Миросяв Борисюк

„ТРИ ЛІТА“ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

він далі твори писані до арешту. Альбом „Три літа“, що його у 1845 році почав переписувати Шевченко, щоб заховати ці твори від московської цензури та зберегти ці вірші для нащадків, — це збірка творів, що під цим заголовком об'єднує цикл революційних політичних поем, за хронологічною чи тематичною ознакою. Вірш „Розрита Могила“ переписаний п'ятим до Альбому, першою є поезія: „Чигринце, Чигринце“ (Чигирин — столиця Козацької держави Хмельницького), з лютого 1844 року. Обидві поеми тісно пов'язані між собою — це роздуми над історичною долею України та її сучасним, трагічним положенням.

Він переглядає всі наше історичне минуле: боротьбу з турками, татарами, полками, з московським військом, і жаліється, що проліто багаче крові, але народ не здобує волі. Поет проте не впадає в розпач. Роздуми поета спрямовані не в минуле, а в майбутнє. Він свято вірить, що проміне певний час і народ „оживе“ та, озброювшись, здобуде волю.

Завдання збудити народ бере він особисто на себе, і своє „тихе слово“ ставить

на службу визвольної боротьби свого поневоленого народу. За допомогою низки складних метафор — плуга, лемеша, орання перелого, посіву сліз, ножиб обоюдних тощо, Шевченко висловлює сподівання, що йому пощастить збудити народ, надхнути його бажанням боротьби, і тоді „на оновлений землі врага не буде супостата, а буде син, і буде мати, і будуть люди на землі“.

„До альбому „Три літа“ переписано майже всі поезії цього періоду як нелегальні, так і легальні, але провідні в цьому циклі саме позацензурні твори, які саме покляли основу політичного життя.

Першим і найважливішим твором політичної поезії була поема — „комедія“ „Сон“ (серпень 1844 р.). Написана вона в Петербурзі, після повернення Шевченка з України, коли він мав добру нагоду після десятимісячного перебування у рідному краю визначити свої враження і спостереження. Тому то „Сон“ своїм оригінальним задумом, своєю сатиричною гостротою, полум'яним патосом є гостро політичним твором, що перевищує поему „Дяди“ польського поета Адама Міцкевича.

Існують різні думки про визначення сумми поетом жанру твору „Сон“ як „ко-

Порівняємо наші святкування з відзначенням 50-річчя з дня смерті Шевченка 28 лютого і 5 березня 1911 року в Петербурзі. Перенесімося думкою в царську столицю Росії, тієї Росії, що 250 років душила в самій зародку ідею української самостійності. Росія заборонила влаштувати свято в Києві і в Каневі, боючись повстання, але дозволила, під тиском прогресивних сил, відзначити роковини в столиці, сподіваючись, що небагато буде учасників; може стільки, як у нас на Чикагських академіях. Комітет розіслав запрошення до всіх редакцій, клубів і організацій Петербургу і Москви, України, Галичини й Буковини, разом 500 запрошень. Перед святом влаштували шевченківську виставку на 656 експонатів, яку відвідали понад чотири тисячі людей. Розпорядниками виставки були організовані в українські вояки студенти. Вранці 25-го лютого відправили Панахиду. Свято 28-го лютого почалося Панахидою. Після того відбулося ранкове урочисте засідання із вступною промовою академіка Корша і привітаннями від організацій. (Привітання зачитувалися, і їх вислухували всі з настоєюною, гострою увагою, бо в них не було порожніх слів). О шостій годині вечора була перерва, а о дев'ятій — відбулося вечірнє засідання, що складалося з п'яти рефератів і тривало до першої години ночі.

П'ять рефератів! І то в Петербурзі. Що б то сказали наші патріоти, що ім тепер і одного реферату забагато? І здається, на тім святі не давали кави з солодким. Принай-ні, такого не записано в протоколі.

На сцені, на блакитному тлі, стояло погруддя Поета, прикрашене квітами і колоссями. Промова делегата електризували присутніх. Зі слівзями розповідала делегата з Києва, як українці сподівалися зробити це свято в Києві, як вони „уривали загоряну копійку і робочу годину, щоб допомогти в урядженні ювілейних свят“ і яке велике було горе кням, коли уряд їм це заборонив... Продовжували святкування 5-го березня. Увечері відбувся грандіозний концерт: вистава „Назар Стодоля“, виступ хору з 200 осіб... Всі встали на „Заповіт“, прирівнюючи його до національного гімну. А на кінець — кантата Миколи Лисенка на слова Шевченка — „Бють пороги“.

Це свято стало офіційним визнанням Тараса Шевченка за найбільшого українського національного поета, яким

він є й у наш час, поета світового масштабу. Таку оцінку вивели не тільки українці, а й присутні на святі представники російської та інтернаціональної інтелігенції. Кожна країна асоціюється з своїми найбільшими поетами. Промовте „Англія“ — і одразу впливає в уяві ім'я Вільяма Шекспіра, Німеччину уособлює Гете, Ірландію — Шекспіра, Італію — Данте, Росію — Пушкін. А Україну — Шевченко. Це ж життя він став найбільшим нашим поетом, і його вже в молодому віці свідомо українці називали „Батьком“.

С на світі люди, що чарують усіх навколо себе. Вони можуть бути не дуже вродливі, навіть непоказні, але є в них щось таке, що впливає з першого погляду, підкорює навіть тих, що мають протилежні переконання. Такі люди в уряді узгоджують своїх опонентів і переводять в життя найсміливіші, часом навіть і некорисні проєкти. Абрагам Лінкольн, Джон Кеннеді, Роналд Реген, а з українців — Симон Петлюра належать до таких харизматичних особистостей. До них належав і Тарас Шевченко, що своїми піснями, як Орфей, упокорював навіть лютих російських ведмедів. Не відмовляючися ані на крихту від своїх ідей і переконань, Тарас Шевченко з'єднав собі приязнь і допомогу російських урядовців і навіть поліційних наглядців.

Зачаровані багатограними талантами Шевченка, люди навіть не усвідомлювали, що їх у цій надлюдній чару. Розповіді сучасників про Шевченка не дають повної уяви про його вигляд. Одні вважали його дуже вродливим, інші — посереднім, а дехто навіть негарним. Ось свідчення поляка Беліна—Кенджицького: „Мужчина середнього зросту, досить кремезний, з лиця дуже звичайний, сказати б навіть негарний, бо вуста мав вузькі й затиснені, а ніс, як у нас кажуть, кирпатий. Зате очі мав незвичайні — великі, сірі, блискучі, повні жвавости“. Ті очі — дзеркало його душі, були розумні і повні вогню. Врешті Шевченко приваблював з першого погляду, а познаномившись з ним, люди забували про зовнішність, бо головний чар цієї особи полягав не в зовнішності, а в його талантах, до змови, малювання, віршів, співу й навіть до танців. Шевченко часом і сам не знав, що його найвище призначення: малювати він хотів для людства, що ще не опанувало грамоти, але всім серцем реагувало на образ і пісню.

(Закінчення буде)

Ганна Чернін

ПІД ПРАПОРОМ ШЕВЧЕНКА

Шевченківські роковини від часу смерті Тараса Шевченка ввійшли до традиційних обрядових і державних свят українського народу, нарівні з Різдом Христовим, Великоднем і Днем Незалежності. Щороку ми збираємося на так звану академію, що починається промовою, а далі йдуть деклямації й пісні. Так буде й сьогодні. Минулого року один із слухачів, що сидів зі мною поруч, ще не почувши до кінця першого речення промови, досить голосно зауважив: „Знов те саме...“ Отже, і сьогодні начебто нове те саме. Але чи знаємо ми оте „те саме“? Чи дійсно воно, нарешті, після стількох промов і деклямацій, до нашого розуму, до серця й до душі? І чи дало потрібні, необхідні наслідки?

Мабуть, усі ми знаємо, що Тарас Шевченко народився дев'ятого березня 1814 року в селі Моринці, а помер 10 березня 1861 року в Петербурзі і що він майже одинадцять років пробував у тюрмі й на заслання, а решту життя був під постійним наглядом і під цензурою. Але чи справді знаємо ми добре зміст його страждального й мужнього життя, зміст його творів, його заповіти для нас? Коли ми востаннє читали „Кобзаря“?

Шонеділі в церкві йде та самісінька Служба, що й минулого й позаминулого року: ми слухаємо ті самі читати з Євангелія й без нарікань повторюємо „Господи, помилуй“ і „Подай, Господи“. Слухаємо читання євангелія від Матвія, Марка, Луки й Іоанна, і навчаємося істині від них. А от Євангеліє пророка України, великомученика Тараса занебурюємо, ті самі слова нам надокучає слухати і на щорічню „академію“ часом не хочеться йти. Бо все те ми нібито вже знаємо.

Сумна...

(Закінчення зі стор. 1)

Перегортаючи поживлі картки історії Католицької Церкви, нам легко переконатися, що з бігом часу кожна правда віри вимагала від християнських народів крові. В різні часи різні християнські народи були покликані Божим Провидінням дати героїське свідчення Божій правді. Не інакше воно було теж з нашим українським народом, який від часів Берестейської унії 1596 року став покликаний Богом дати героїське свідчення єдності Христової Церкви, щоб здійснилося задушевне Христове бажання: „І буде одне стадо й один пастир“ (Ів. 10:16). Цю Божу місію нашої Церкви вповні зрозумів св. Йосафат, який за з'єднання Церков не вагався пролити свою мученицьку кров. Господь Бог прийняв посів його крові, бо ж „кров мучеників це насіння християн“ (Тертуліян, біля 220 р.). І дійсно, по Йосафатовій мученицькій смерті унія на українських землях уціліла й Українська Католицька Церква зачала розквітати.

Так дивися на призначення Української Католицької Церкви також Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький, ЧСВВ, який аж два рази просив Вселенського Архієрея, Папу Пія XII, щоб його поблагословив „на смерть за св. віру і Христову Церкву“. Хоч він не удостоївся стати мучеником, зате перед своєю святою смертю він вищим духом прорік: „Наша Церква зазнає тяжкого переслідування і повної руйни, однак згодом вона відживе і буде знову розквітати!“ Під таким кутком бачення також і нам треба споглядати на переслідування і мучеництво Української Католицької Церкви від більшовицького окупанта.

Ми з глибоким смутком відзначаємо 40-ву річницю переслідування нашої страдницької Церкви на наших рідних землях. Наші архієреї, священники, монахи, монахині й сотки тисяч мирян, хоч в катакомбах, дають героїське свідчення Христовій правді, яку вони з нараженням свого життя сміливо ісповідають, що є тільки „одна, свята, соборна й апостольська Церква“, побудована на скелі Петра та що її „пекельні ворота не подолають!“ (Мт. 16:18). Тому, як колись наш Божественний Спаситель молився за св. Петра, так і ми сьогодні молимося за наших гонених братів і сестер, щоб „не ослабла їхня віра“ (Лк. 22:32), але щоб Господь Бог покріпив і утверджував їх у св. вірі, щоб вони були в силах „міцно встояти у в'язні“ (Єф. 6:13).

Молимося щиро, молимося гаряче, щоб Голгота страдницької нашої Церкви чим скоріше, минула, щоб наші брати і сестри на рідних землях могли вільно, „єдиними устами і єдиним серцем“ славити Бога, щоб незабаром наша Українська Католицька Церква в Західній Україні наново „ожилла і почала знову розквітати“. Молимо і нашу Небесну Неньку, нашу Царицю України, яка так часто ронила гарячі свої сльози над долею поневоленого нашого народу, щоб вона теж заступалася за наших мучеників й ісповідників віри і кличмо до неї словами освяченої віками нашої пісні: „Ой рятуй, рятуй, Божая Мати, бо наш нарід загинув!“

В цьому св. Великому Пості, з'єднані в терпачім Христі Господі водночас з нашими переслідуваними братами й сестрами на рідних землях; благаймо Небесного Отця за тих, котрі розпінають нашу Українську Католицьку Церкву словами Спасителя: „Отче, відпусти їм, не знають бо, що роблять“ (Лк. 23:34). За прикладом св. перемученика Стефана, котрий молився за тих, що його каменували і Господь вислухав його та дав ласку навернення Савлові в дорозі до Дамаску. Так і ми за тих, котрі каменують нашу Церкву, молимося словами св. Стефана: „Господи, не постав їм цього за гріх“ (Діян. 7:60).

Хай же ж Господь Бог, „Бог усякого милосердя й усякої потіхи“ (2 Кор. 1:3) потішає нас у нашому смутку, щоб ми своїми молитвами, вірністю своїй рідній Українській Католицькій Церкві та стійким ісповіданням св. віри потішали наших рідних братів у їхніх скорботах і заохочували їх до стійкості в їхній вірі, пригадуючи Павлові слова: „Ми знаємо, що так само як ви берете участь у стражданнях (Христа), так візьмете участь теж у (Його) радощах!“ (2 Кор. 1:7).

Дано у Філадельфії 24-го лютого 1986 р.Б.

† Стефан, Митрополит

Стипендійний Фонд ім. Д-ра Юрія Срібного при Науковому Товаристві ім Шевченка та Товариство Українсько-Американських Адвокатів

ПРОГОЛОШУЮТЬ ВСТАНОВЛЕННЯ

ДВОХ СТИПЕНДІЙ по \$1,000 дол.

на академічний рік 1986/87

для студентів права, українського походження, які проявили спосібність й працьовитість та з повним успіхом покінчили бодай перший рік студій на акредитованій школі права й потребують допомоги. Зголошення разом із життєписом та академічною й фінансовою документацією слід вислати до кінця березня 1986 р. на адресу:

Shevchenko Scientific Society, Inc.
63 Fourth Avenue, New York, N.Y. 10003

Ділимось сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в середу, 5-го березня 1986 р., несподівано, уловожив в Бозі у Кергонсоні, Н. Я., на 67-му році життя наш Найдорожчий ЧОЛОВИК, ТАТО І ДІДО

бл. п.

ЙОСАФАТ ТУРЧИН

родом зі села Вербова, Березанщина. У глибокому смутку: дружина — КАТЕРИНА сини — СТЕФАН з дружиною ФРАНЦІС і з синами ПЕТРОМ, ТОМОЮ І КРИСТОФЕРОМ дочка — МАРІЯНА з чоловіком ТЕОДОРОМ внучка — ДАНІЄЛЯ І ТАНА І Рідня в Україні

Ділимось сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що у вівторок, 4-го березня 1986 р., помер

бл. п.

О. МАКАР МИХАЙЛІВ

догоспільний парох української католицької церкви св. Михаїла в Менайлі, Н. Дж. На рідних землях був парохом у Яльці і Радошницях, Лемківщина.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — у п'ятницю, 7-го березня 1986 р., о год. 7-й веч. в церкві св. Михаїла в Менайлі, Н. Дж.

В суботу, 8-го березня 1986 р., о год. 10:30 ранку СПЛУЖБА БОЖА і ПОХОРОН на цвинтарі св. Андрія в С. Банд Брук, Н. Дж.

У глибокому смутку:

ГАЛЯ — дружина ДАРІЯ — дочка АНДРІЙ — зять АНДРІЙКО — внук ГАСЯ — сестра з родиною в Україні ОЛЯ — швагрова СОНЯ — швагрова з мужем РОМАНОМ та ближча і дальша Родина

Замість квітів на сажку могилу Покійного, просимо складати на Служби Божі і на фонд будови нової церкви св. Михаїла у Менайлі, Н. Дж.

Helen Mychajliw c/o APON, P.O. Box 3082, Steinway Sta., L.I. City, N.Y. 11103

З невимовним болем ділимось з Рідними, Дружинами і Знайомими болочою вісткою, що в ранніх годинах 5-го березня 1986 р. у шпиталі Джерментавн, заснув на віки наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ПРАДІД, ДЯДЬКО І ПЛЕМІННИК

бл. п.

Михайло Дуцилович — Кіндрат

нар. в с. Кальне, пов. Сколе, Зах. Україна, кол. обласний інспектор Ревізійного Союзу Українських Кооператив, провідний член ОУН на Рідних Землях, в'язень польських і сов'єтських тюрем та німецького концтабору, член Проводу Закардонних Частин ОУН в Німеччині, підприємець і довголітній власник крамнички „Оріон“ у Філадельфії, член-основник і меценат парафії св. Арх. Михаїла у Філадельфії, добродій церкви і товариств.

ПАРАСТАС за душу Покійного відбується у п'ятницю, 7-го березня 1986 р. в год. 7:30 веч. в церкві св. Покрови при 12 вул. і Оук Лейн Авеню, Філадельфії, Па.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ лічнуться СВЯТОЮ ЗАУПОКІЙНОЮ ЛІТУРГІЄЮ в церкві св. Покрови в суботу, 8-го березня 1986 р., о год. 9-й ранку, після чого Тіло Останки Покійного будуть перевезені на українській православній цвинтар у С. Банд Брук, Н. Дж., де по ПАНАХІДІ у Церкві-Пам'ятнику будуть зложені у родинному гробі. Горем прибиті:

ВАЛЕНТИНА — дружина діти, внуки, правнуки і дальша Родина в Україні ЛІДА — швагерка НіНА — швагерка з родиною в Австралії ЕЛПА — плевишниця з дітьми родини ДЕМ'ЯНИКІВ, ВОЛЧАКІВ і дальша Родина в ЗСА

Замість квітів на могилу просимо складати пожертви на цілі Церкви-Пам'ятника в С. Банд Брук і на Патріаршій Фонд „Св. Софія“ у Філадельфії.

НА ПРОТЯЗІ БІЛЬШ ЯК 40 років рід Кеннеді вносить значний вклад в політичне життя З'єднаних Штатів Америки. Кеннеді дали країні президента, трьох сенаторів і амбасадора в одній з великих держав. Нині естафету прийняли представники молодшого покоління. Джозеф Кеннеді, син покійного сенатора Роберта Кеннеді, висунув свою кандидатуру до Конгресу від виборчої дільниці, яку колись представляв його дядько Джан Кеннеді, а нині займає спікер Палати Репрезентантів Томас О'Нілл.

ФЕДЕРАЛЬНІ УРЯДОВЦІ виявили, що експлозія міжпростірної корабля на платформі вилету може випустити хмару шкідливих радіоактивних матеріалів. Такий здогад висунуено у наслідок дискусії урядовців НАСА, які побоюються, що вживання нуклеарних генераторів може бути небезпечним.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п. д-ра

Любомира Макарушки

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

у Вашингтоні, в суботу, 15-го березня 1986 р., о год. 8-й ранку, у соборі св. Родини;

в понеділок, 17-го березня, о год. 4:30 по пол., в храмі Непорочного Зачаття, у візантійській каплиці;

у вівторок, 18-го березня, о год. 8-й ранку, у соборі св. Родини;

в Мюнхені, Німеччина, у вівторок, 18-го березня, в українській католицькій церкві;

в Чикаго, Іл., в неділю, 23-го березня 1986 р., о год. 11:45 ранку в церкві свв. Володимира й Ольги.

Про молитви за душу Покійного просить —

РОДИНА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас в дні 28-го грудня 1985 року наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.

МАРІЯ БОГДАН

Наша найдиріша подяка Впр. о. Л. Лавринюкові, ЧСВВ, за відправлення Панахиди, похоронних відправ та за щирі співчуття і згадку про нашу Матусю в церкві св. Юра.

Щира подяка усім Приятелям та Знайомим, що так чистосердечно взяли участь в Панахиді та похоронних відправах.

Наша щира подяка Усім, що зложили нам співчуття телефонічно і особисто, за молитви, за квіти на сажку могилу та пожертви на Служби Божі, на церкву св. Юра, на церкву св. Володимира в Глен Спей, на виховання священників та на інші добродійні цілі.

Також дякуємо панові Бойчук, власникові Holiday Inn, Somerville, N.J. за приготування трапези.

Вкінці наша подяка похоронному заведенню П. Яремчак за сподіє та добравне перевезення похоронів.

Нехай Всевишний винагородить Вас всіх сторицею. Родина: МИХАЛЕВИЧІВ І БОГДАНІВ

В ЧЕТВЕРТУ НЕВИМОВНО БОЛОЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ у ГОСПОДНЮ ВІЧНІСТЬ нашо Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА, ЗЯТЯ, ШВАГРА І ДІДУСА

св. п. ІНЖ.

ДМИТРА КУЗИКА

будуть відправлені

БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ

у четвер, 13-го березня 1986 року

в Соборі Св. Софії в Римі;

в каплиці Отців Студитів

в Кастельгандольфо

у храмі Пренепорочної Діви Марії в Люрді

в каплиці Отців Студитів у Вудстоку, Канада

у церкві св. Свящ. Йосафата у Трентоні

(о год. 8-й ранку)

Приятелі і Знайомі просимо згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина — ДАРІЯ зі Синами і Родиною

З невимовним жалем і болем серця повідомляємо Родину і всіх Приятелів, що 5-го березня 1986 р. відійшла на Вічний Спокій наша Дороженька і Любима ДРУЖИНА, МАМОЧКА І БАБУСЯ

сл. п.

МАРІЯ ЯРОШЕНКО

сидіючи 81 рік життя.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 7-го березня 1986 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яремчак, 129 Е. 7-ма вул. в Нью Йорку, Н. Я.

У суботу, 8-го березня 1986 р., о год. 9:30 ранку з цього ж заведення Тіло буде перевезене до Церкви-Пам'ятника св. Андрія на С. Банд Брук, Н. Дж., де відбудуться ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ о год. 11-й ранку, після того на той же цвинтар.

Залишилися у глибокій печалі:

муж — МИКОЛАЙ дочка — НАДІЯ з мужем БОГДАНОМ САВЧУК внучки: СЯНЯ з мужем ЄВГЕНОМ ГОРЕЛЕК ТАЛЯ з мужем АНДРІЄМ ПЕНЕЦЬ швагрова — МАРІЯ ЯРОШ та Родина в Америці та Україні

Замість квітів на могилу пожертви можна складати на Православну Семінарію св. Софії у С. Банд Брук і на Український Музей в Нью Йорку.

В глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що 26-го лютого 1986 р. в Овіго, Н. Я., відійшов, несподівано, на 69-му році життя у Вічність наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ, СИН, БРАТ, ШВАГЕР І ВУЯКО

бл. п.

Д-р Володимир Кокорудз

ЛІКАР

ПОХОРОН відбувся в суботу, 1-го березня 1986 р. з церкв Христа Чоловіколюбця, Johnson City, N.Y. Тіло Покійного перевезене на католицький цвинтар Святого Духа в Hamptonburgh, N.Y.

Горем прибиті:

дружина — МЕЛАНІЯ ТУШИНСЬКА КОКОРУДЗ донька — МАРТА ЛЕВИЦЬКА з мужем БОРИСОМ внучки — АННА і АНДРЕЯ ЛЕВИЦЬКІ мама — ЮСТИНА КОКОРУДЗ сестри — ОЛЬГА ПАБА з родиною ІРЕНА ІВАНОНЬКО з мужем ВАСИЛЕМ і з родиною

братова — ЮЛІЯ КОКОРУДЗ з доньками та ближча і дальша Родина

Замість квітів на могилу просимо складати жертви на будівельний фонд української католицької церкви у Johnson City, N.Y. (230 Old Deyo Hill Rd.) або на виховання священників у Бразилії.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВЕ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

Любов Колєнська
ДЗЕРКАЛА
НОВЕЛІ
Ціна \$13.00 з пересилкою
Мешканців стенту Нью Джерзі зобов'язує 5% стейтвого податку
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додому.
Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хвороб ясен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім договором.
Адреса у Мангеттен: ROCKEFELLER CENTER
630 5th Avenue, Room 1803
New York, N.Y. 10020
Адреса у Квінсі: 105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

Фундація „Рідна Школа“ Ньюарку і околиці влаштує
ВИСТАВКУ ГРАФІКИ
Христини Головчак-Дєбарі
в Пастовій Домівці, 738 Самфорд Авеню, Ньюарк, Н. Дж.
Неділя, 16 березня 1986 р., год. 9 ранку до 2-ої по пол.

Виступають артисти:
„Чайка“ ансамбль
Едвард Еванко
Хор „Прометей“
„Веселка“
„Лєся“
Програма дня:
11-4 год. Спортові турніри
Виставки
Продаж українських страв
12 дня — ВИСТУП на ПЛЯЗІ
5-та веч. — ВЕЧІРНІЙ КОНЦЕРТ
10-та веч. — ФЕСТИВАЛЬНА ЗАБАВА
Рамада Готель
130 Route 10 West, East Hanover, N.J.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ ЗСА
Гарден Стейт Артс Центр, виїзд 116, Голмдел, Нью Джерзі
Субота, 14-го червня 1986 року

Білети
Ярослав Івахів, (201) 369-5164
від понеділка до суботи між 10-ою ранку і 9-ою веч.
Народне мистецтво
Роме Миськів, (201) 677-0744
Образотворче мистецтво
Люба Остапків, (201) 227-2334 (веч.)
(201) 944-1400 (днями)
Оголошення програмової книжки
Данко Гивель, (201) 351-2743
Концепції
Люба Сіра, (201) 297-1934
Спонзори
Уліана Сенчичин, (201) 882-8498
Стефан Мусєй, (609) 825-7665

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ-УКРАЇНЦІ! УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ТА ЙОГО ПОСТІЙНИЙ РІСТ І РОЗВИТОК Є НАЙБІЛЬШОЮ ГАРАНТІЄЮ СВІТЛОГО МАЙБУТНЬОГО УКРАЇНЦІВ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ ТА ДОПОМОГИ НАШОМУ НАРОДОВІ В ЙОГО ЗМАГАННЯХ ДО ВОЛІ І НЕЗАЛЕЖНОСТІ. ТЕПЕРІШНЯ КОНВЕНЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, ЯКУ ВЕДЕ СОЮЗ, МАЄ НА МЕТІ ЗБІЛЬШИТИ ЦЮ ГАРАНТІЮ. КЛИЧЕМО ВАС — СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УНСОЮЗУ.

TAX ПОДАТКИ — персональні й ділові — 39 р. виповнос Борис Берест у прим. КІСМЕТ, 227 Схід 14-та вул. Н. І. щодня, крім неділі, від 12 г. до 6 г. веч. (212)477-2891

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Округу Пігай Веллі, Па.

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

у неділю, 16-го березня 1986 р., о год. 3-ій по пол. в залі Української Католицької Церкви 826 Kenmore Avenue, BETHLEHEM, Pa.

1 Відкриття
2 Вибір президії
3 Відчитання протоколу з останніх Річних Зборів
4 Звіт уступаючої Управлі і Контрольної Комісії
5 Дискусія над звітами
6 Удільнення абсолютній Управлі
7 Вибір Окружної Управлі і Контрольної Комісії
8 Доповідь головного касира УНС
9 Схвалення плану праці на 1986 рік.
10 Внески і запити
11 Закриття зборів

Роковини незалежності України в Пенсильванії

Як і кожного року губернатор Пенсильванії Дік Торнбург підписав прокламацію, якою проголосив день 22-го січня Днем Української Незалежності в присутності представників українського організаційного життя цього штату. На знімку в першому ряді (зліва): Чарльз Боянік, голова Комісії штатів, губ. Д. Торнбург і Дашло Максимюк, представник українців в Комісії. Стоять (зліва): Дмитро Наливайко, Гarrisбург, Віцент Доко, Гarrisбург, Віра Андрейчик, заступник голови УОК-Центру у Філадельфії, Михайло Нич, УОК Рада, Відділ у Філадельфії, Стефанія Вовчок, „Провидіння“, Роман Саж, Гarrisбург, Оріс Гевка, ексекютивний директор УОК-Центру у Філадельфії, Богдан Тодорів, „Провидіння“, Богдан Романенчук, УОК, Дік Яковські, ексекютивний директор Комісії штатів.

БАГАТО ЕКОНОМІСТІВ радять президентові Роналдові Регеніві і Конгресові встановити спеціальне мито на нафту, яку ввозять в З'єднані Штати Америки. Таке мито могло б давати державі шорочку 15 біл. дол. Це привело б до значного зменшення дефіциту федерального бюджету. Але в той же час мито на нафту могло б зробити американську продукцію менш витривалою до конкуренції на світовому ринку. Тому Президент не наважується піти на це, хоч більшість членів Конгресу вже тепер вважає цей захід доцільним.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Раконого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

- 4-6-го липня — УСЦАК-Схід
- 9-10-го серпня — Подвійні гри
- 29-го серпня — 1-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
- 14-15-го вересня — Запрошений УНС
- 28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
- 4-5-го жовтня — КЛК

Увага! Увага!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ приймає негайно на різні околиці Америки і Канади

ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

Постійна праця Запевнена платня. Соціальне життєве забезпечення. Пенсійний фонд. Вакації. Досвід продажу життєвого забезпечення побажаний. Інших перевищимо. Скористайтеся з цієї нагоди без ніяких зобов'язань.

ЗГОЛОШУЙТЕСЯ ЛИСТОВНО АБО ТЕЛЕФОНІЧНО

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P. O. Box 17A — 30 Montgomery Street
Jersey City, N. J. 07303
Tel. (201) 451-2200.

Приймається оголошення СВЯТОЧНИХ ВЕЛИКОДНІХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі“

Адміністрація „СВОБОДИ“ запрошує ВШановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привітання у збільшеному Великодньому числі, що зайдуть у найдавший закутину світу.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГолошень

1 цаль через 1 шпальту	\$ 7.00
1 цаль через 2 шпальти	10.00
2 цалі через 2 шпальти	20.00
3 цалі через 2 шпальти	30.00
4 цалі через 2 шпальти	40.00
5 цалів через 2 шпальти	50.00
6 цалів через 2 шпальти	60.00

та в інших розмірах

ОГолошення ПРИймається за новим стилем до 14-го березня 1986 р.; за старим стилем до 29-го березня 1986 р.

Зголошення святочних побажань РАЗОМ з ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилайте до „СВОБОДА“
30 Montgomery Street Jersey City, N. J. 07302

МАТЕРІ, БАТЬКИ, БАБУСИ, ДІДУСИ!

Ваші діти — внуки, що далеко поза рідним домом студіюють, відбувають військову службу, чи мають інші заняття та обов'язки

не втрачати зв'язку з життям української громади, коли Ви подбаєте про те, щоб вони кожного тижня одержували

THE UKRAINIAN WEEKLY

Читачи THE UKRAINIAN WEEKLY, вони будуть поінформовані

- про події політику в Америці з української точки зору;
- про культурне і політичне життя українців в Америці, Канаді та в інших країнах світу;
- про події в Україні, зокрема про боротьбу українського народу за свої національні та людські права.

Тому Вашим дітям — внукам потрібний THE UKRAINIAN WEEKLY.

Його передплата для членів, як також спеціальна передплата для студентів (нових передплатників) тільки \$5.00 річно. Для всіх інших \$8.00 річно.

Заплатити чек, поштовою переказ на суму \$ на передплату THE UKRAINIAN WEEKLY для (ім'я та прізвище)

(число дому та вулиця)

(місцевість) (стейт) (поштовий код)

Адресат є членом УНСоюзу у Відділі
Адресат є студентом університету, коледжу

Комітет Оборони Української Спащини та Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу закликають Вас СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ на його працю та акції для

- Поширення правди про Україну
- Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
- Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на

Ukrainian Heritage Defense Fund
The Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N. J. 07302

враз із виповненням візком цього заклику

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви \$

ім'я та прізвище

число дому, вулиця

місцевість стейт поштовий код

Музикальність... (Закінчення зі стор. 2)

Мейтуса і М. Тіца, „Постова доля“ В. Йорша, балет „Лілея“ К. Данькевича, симфонічна поема „Лілея“ Г. Майбороди та ін.

Варто згадати ще й таких композиторів, що писали свої музичні твори на слова Шевченка: Д. Січинський, Ф. Колесса, П. Козицький, Г. Давидовський, А. Штогаренко, І. Шамо, А. Кос-Анатольський, О. Білаш, В. Кирейко, М. Мусоргський, С. Рахманінов, П. Чайковський, К. Вільбоа, Р. Глієр, О. Спендіаров, Р. Тохадзе, Г. Чхиквадзе, А. Майлян та багато інших.

Близько тисячі музичних творів написано або на слова Шевченка, або на присвячені Шевченкові твори інших поетів, або на теми з життя й творчості Шевченка.

Завдяки генієві Шевченка українська музична творчість досягла вищих стадій свого розвитку. Завдяки Шевченкові українська література зайняла почесне місце в світовій літературі. І завдяки Шевченкові українська музика досягла високого рівня й зайняла почесне місце у світовій музиці.

Для гідного вшанування пам'яті Шевченка в неділю, 9-го березня ц.р. у Вашингтоні в Культурному центрі ім. Кеннеді відбудеться урочистий концерт на високому мистецькому рівні. Вшануємо ж нашого національного Пророка масовою присутністю на цьому концерті!

„Три піти“... (Закінчення зі стор. 2)

мелі? Відомо, що „Сон“ є виразно сатиричною поемою з елементами інтимної лірики, елегії. Визначення жанру як „комедії“ вказує очевидно на сатиричний характер твору. Можна припускати, що підзаголовок „комедія“ взятий також із „Божественної комедії“ Данте, зокрема з її першої частини „Пекло“.

Картина зображена поетом у „Сні“, децю схожою на мандрівку по пеклі.

Епіграф із Євангелії: „Дух істини, що його світ не може прийняти, бо не бачить його, ані не знає його“, — виявляє провідну ідею твору — розкрити світові „мирові“ — народові істини, дати аналіз справжніх обставин речей у суспільстві, побудованому на поневоленні одного народу іншим, на загарбницькій політиці Москви, на фальшивій „казаньній“ релігії, російській Церкві, як підпори тирани православному царю. Вступ до „комедії“ поєми „Сон“ — „У всякого своя доля“ — має філософський характер, виявлення всяких прогріхів суспільства, що стали елементом нездорових прикмет дегенерованого суспільства. В першій частині поет змальовує картини соціального гніту, із зверненням до Бога: „Чи довго це на цій світі катан панувати?“ Друга частина органічно в'ється з першою, в якій поет ставить перед нами об'єкти страдань, — декабристів, закутних у кайдани, в підземеллях Сибіру, які відважились на відкриті боротьбу з деспотією. Показуючи сибірську каторгу, Шевченко ставить образ „царя волі“, що подібний до Христа, бо прийняв на себе всі катування, ради спасення поневоленого народу.

Третя частина „Сну“ переносить нас до Петербургу, столиці Російської імперії. Тут сатиричний геній Шевченка виявився на всю широчінь. Сатиричною висміянно підано окремі епізоди царського побуту, а всю прокляту єдино-неділську систему самодержавства в центрі російської імперії — Петербурзі. У сатирі Шевченка є свідоме перебільшення, елементи фантастики, певна гротесковість, проте ми бачимо, що ці персонажі вірні, що це принципові відтворення характерів у питомих їм обставинах. „Сон“ є поєднанням різного роду інтонацій, стилевих відтінків, характерних для визначеного жанру як комедії. Часами сатиричний характер переходить у ідкий сарказм, то знову поет промовляє до нас із трагічним патосом.

Другим великим оскарженням, — обвинуваченням Москви за всі кривди що їх зазнав за довгі століття український народ, була містерія „Великий Лях“, (1845 р.), написана під час другого приїзду на Україну в Миргороді.

Містерія „Великий Лях“ є одним із найскладніших творів Шевченка. Коли зв'язати, що властиві містерії у світовій літературі, зображені жанри романтичних елементів, як аллегорії, фантастики, надприродних подій з участю тасмичних персонажів, то наш поет, як у інших жанрах, створив цілком оригінальний і своєрідний твір, у якому свідомо з'ясував актуальні національні й соціальні питання. Епіграфом до містерії послужив Шевченкові 43-й Псалом, у якому говориться про гноблення народу сусідами, про konieczність боротьби за волю, про що говорили останні рядки псалму в його перекладі: „по-можи нам, Боже, встань на ката знову“, бож поборов Господь „першу силу“ польську, то нехай поборе і другу — ще лютішу, московську.

Містерія складається з трьох частин, з яких кожна має свою назву. Перша частина „Три душі“ — складається з трьох частин. Це зв'язане із релігійно-літургичним поняттям, де, як знаємо, досить часто застосовується прийом потрійності. Три душі показані в образі трьох пташечок, що летіли через осело гетьмана Богдана Суботів, і сіли на хресті старої церкви. В першій частині, перша душа, яка людяно звалася Прісею та виросла тут, у Суботіві, каралася за те, що перейшла з повними відрами до рогу Богданові Хмельницькому, коли він їхав у Переяслав просигати московському цареві. Душа свідомо своєї вини, бо гетьман їхав віддати Україну під владу царату, не знаючи ще тоді, що чинить велику помилку, довіряючи хитрому цареві. Тут в оцінці цієї події поет подав об'єктивну і всебічну правду, що було ним сказане і в „Розритті могилі“.

У другій частині друга пташка каралася за те, що вона в Батурині (Батурин — столиця гетьмана Івана Мазепи) напоїла коня Петрові І, коли він повертався з Полтави, після фатальної своїх наслідків для України, перемоги над Мазепою і шведами. Зруйнування Батурини і вимордування його населення було історичним фактом, що для поета було трагедією його рідного народу.

Третя пташка-душа, яка народилася в Каневі, каралася за те, що, бувши ще немовлям, усміхнулася Катерині II — „лютий вочичі“. Таким чином гнів поета спрямований проти головних представників російської окупації України, якими були Петро Перший і Катерина Друга.

Друга частина містерії — „Три ворони“, має драматизовану форму. Три ворони: українська (перевертень), польська і російська — образи аллегоричні, а навіть символічні. Аллегорії в цій частині наявні, вони уособлення зла в історичній долі України, Польщі й Росії, символізують темні сторінки в житті трьох слов'янських народів. Одна перед одною вихвалюються злочинами щодо своїх народів. Образи ці відіграють сатиричну функцію, бо явно славно випроваджують на денне світло всі промахи верхівок своїх народів.

Торжественне свячення води в міському парку „Україна“

О. митрат І. Гаврилюк (посередіні) веде відправку. (Фото, яке було поміщене в щоденнику „Газет“)

Парк „Україна“ є положений в Монтреалі між 12-ою та 13-ою авеню, від бульвару Сан Мішель до 13-ої авеню, назва вулиці є „Україна“.

Дня 19-го січня ц.р. парафіяні пелки Успенія Божої Матері із гостями великою процесією під проводом о. митрата Івана Гаврилюка в супроводі о. митрата Ярослава Гаймановича, о. Теодора Палчинського йшли вулицею Бельшас. Спереду — хрест і патерія, слідували три прапори — канадський, квебекський і український, сестриці зі свічками і весь Божий люд, церковний хор, старший брат зі Святим Євангелієм, три свічки, Вітварна Дружина, кадильниця і кропильниця. Згадані отці з дяками замикали процесію. Міська поліція зберігала порядок руху

Фантастичний... (Закінчення зі стор. 2)

ного товариства вважають, що так, якщо не хочемо вислати в міжпростірну подорож „Космічної Арки Ноя“, в якій по 120 роках вернулося б на землю друге або третє покоління висланих астронавтів з тими самими або, подібними інформаціями.

Звичайно, те все — тільки спекуляції, основані на заложенні, що наша технологія стоїтиме на місці. Якщо, проте, вона зуміє створити новий рід погону, що дозволить прискіпати міжпростірній корабель до швидкостей близьких швидкості світла, тоді земні астронавти могли б використати основи Акіштайна, які не тільки скоротили б такі зорні подорожі, але припинили б також старіна астронавтів.

ВІДНІШЛИ

● ВІД НАС ●

МИХАЙЛО ЗАЯЧКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 247-го ім. св. Івана Хрестителя у Валінгтоні, Де., помер 3-го вересня 1985 року на 95-му році життя. Нар. 15-го листопада, 1889 року в Україні. Членом УНС став 1933 року. Залиши у смутку трох синів Володимира, Мілтона та Карла; три дочок: Ану, Марію, Ольгу; сім внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 7-го вересня 1985 року на цвинтарі Грейслон Меморіал Парк у Валінгтоні, Делавер.

Вічна Йому Пам'ять!

Любомир Шеремета, секр.

ЛІЛІЯ ВІХОТ, член УНС Відд. 288-го ім. св. Дмитрія в Бетлеме, Па., помер 25-го серпня 1985 року на 94-му році життя. Нар. 28-го липня 1891 року в Україні. Членом УНС став 1924 року. Залиши у смутку дружину Марію, сина Івана, дочок — Марію Зав'яз і Ану Овеську, семеро внуків і шестеро правнуків. Похорон відбувся 26-го серпня 1985 року на цвинтарі св. Йосафата в Геллертсві, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Дмитро Мушкетер, секр.

Михайло Дідук

26 First Avenue
Tel. (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009
НОВА АДРЕСА „АРКІ“
26 Перша Авеню в Нью Йорку

SURMA

11 East 7th Street, New York, NY 10003

Якщо мають школу у Вашингтоні. Там вчать писати писемки. В неділю, 16 (2) лютий закупили в Сурмі прилад на писання за 150 дол. Казали, що це вони вже два роки мають приємність писати українські писемки.

REAL ESTATE

ЗАЦІКАВЛЕНІ ФЛОРІДОЮ

Якщо бажаєте поселитись або інвестувати в реальність у південно-східній Флориді (Ft. Lauderdale, Hollywood, Miami). Зверніться до —

М. Андрийовича.
Century 21, Hansen Realty Inc.
3010 E. Commercial Blvd.
Ft. Lauderdale, FL 33308
Bus: (305) 776-5400
Home: (305) 771-8455

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE

Український Національний Центральний Пам'ятник погажують всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.

4111 Pennsylvania Ave. SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630 — Days
(301) 855-8864 — Sat., Sun., Eve. & Holidays
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похороном в БРОНХ, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWIN & LYTWIN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуговування ШИРА і ЧЕХА Our Services Are Available Anywhere in New Jersey Також займаємося похороном на цвинтарі в Банд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222